



Startnotitie 'Beleidskader Wmo-samenleving'

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Visie, doelen en kernwaarden beleidsagenda Wmo-samenleving	8
Keuzes en ambities.....	8
Voorstel college.....	18
Monitoren en sturen op effecten.....	18
Financiën	18
Relatie met de visie, ander beleid en het coalitieakkoord	20

Over deze startnotitie

De Visie Sociaal Domein **Wij zijn Hilversum** is de basis en vormt het uitgangspunt voor het nieuwe beleidskader Wmo-Samenleving 2024-2030. Deze startnotitie is ter voorbereiding op het nieuwe beleidskader en bevat richting bepalende keuzes voor de gemeenteraad die de basis vormen van het nieuwe beleidskader Wmo-Samenleving. Met deze startnotitie geven we uitvoering aan de aanbevelingen in het Raadsonderzoek Wmo Welzijn om de raad eerder en intensiever te betrekken bij beleidsvorming zoals opgenomen in het Coalitieakkoord 2022-2026 'Hilversum Koesteren'. Hiernaast bouwt deze startnotitie voort op de volgende ambities uit het coalitieakkoord:

- het wegnemen van blokkades die de uitstroom vanuit zorg- en welzijnstrajecten belemmeren;
- het opstellen van een actieplan ouder worden in Hilversum;
- in samenwerking met de stad wordt het vrijwilligerswerkbeleid geïntensiveerd;
- samen met partners in de stad gaan we eenzaamheid tegen door het uitbouwen van het actieplan Samen is leuker;
- versterken van de samenwerking tussen zorgaanbieders, zorgverzekeraar, zorgkantoren en de gemeente;
- investeren in digitale vaardigheden voor ouderen;
- vernieuwende Wmo-initiatieven stimuleren;
- een nieuwe multifunctionele accommodatie in het Van Riebeeckkwartier;
- en stimuleren mantelzorg en respijtzorg voor mantelzorgers.

Het beleidskader volgt uit deze startnotitie. Hierin worden de ambities van het coalitieakkoord uitgewerkt. Het beleidskader krijgt een looptijd van 6 jaar. Door te kiezen voor een langere looptijd creëren we continuïteit en vertrouwen op basis waarvan we langdurig met onze partners kunnen werken aan het welzijn van onze inwoners.

Werken met startnotities in het sociaal domein is nieuw. We zijn hiermee gestart n.a.v. het Raadsonderzoek Wmo-Welzijn met als doel om de gemeenteraad vroegtijdig in het beleidsproces kaders te laten meegeven voor het te ontwikkelen beleid. Ook in het Coalitieakkoord staat het belang van het vroegtijdig betrekken van de raad benoemd. *“Draagvlak begint met het ophalen van ideeën en gedachten in de raad die de basis vormen voor een uit te werken voorstel. Met andere woorden, het uitgangspunt is dat de raad veel meer aan het begin van het proces richting besluitvorming is betrokken dan aan het eind.”*

Inleiding

In Hilversum zorgen we voor elkaar en krijgt iedereen de zorg die hij of zij nodig heeft. Met het Coalitieakkoord 2022-2026 'Hilversum Koesteren' en in de Visie Sociaal Domein 'Wij zijn Hilversum' streven we naar inwoners die zich met elkaar verbonden voelen en naar elkaar om kijken. Informele netwerken organiseren we in de wijken dichtbij de mensen zelf. Sociale basisvoorzieningen zijn nodig om te zorgen dat dat lichte zorgvragen snel kunnen worden opgelost en niet onnodig in het professionele domein terechtkomen. Sterke wijken dragen bij aan een prettige samenleving en is tegelijkertijd nodig, omdat de houdbaarheid van toegankelijke ondersteuning steeds meer onder druk staat. Door ontwikkelingen als vergrijzing, langer thuis wonen en groeiende bestaansonzekerheid neemt de zorgvraag toe. Dit, terwijl we met elkaar niet doen de ondersteuning steeds moeilijker te organiseren is door de schaarste aan personeel en middelen. Als we met elkaar niets doen, kunnen we onze ondersteuning niet op het huidige niveau blijven bieden. We willen dat inwoners die ondersteuning nodig hebben een beroep kunnen blijven doen op goede toegankelijke ondersteuning. Dit geeft noodzaak tot verandering.

Raadsonderzoek Wmo en Welzijn Hilversum

Met de startnotitie geven we uitvoering aan een aantal aanbevelingen uit het Raadsonderzoek Wmo en Welzijn Hilversum. Dit onderzoek is eind 2021 gepubliceerd en had als centrale vraag: 'Hoe is de decentralisatie van de Wmo en welzijn in Hilversum verlopen en wat zijn na zes jaar de geleerde lessen voor de komende periode, met daarbij aandacht voor de samenwerking, de informatievoorziening en de financiële verantwoording in de gehele keten: raad, college en organisatie (Regio G&V en Hilversum) met aandacht voor de verschillende taken en verantwoordelijkheden?' Uit het onderzoek kwam als hoofdbevinding: 'De logische samenhang tussen doelen, uitvoering en resultaten in het Hilversumse Wmo- en welzijnsbeleid ontbreekt, de kwaliteit van de doelen en als gevolg daarvan de verantwoording is onder de maat'. Met de Visie Sociaal Domein, startnotities en beleidskaders over verschillende thema's, brengen we de gewenste samenhang aan binnen ons beleid. Ook kwam als aanbeveling uit het raadsonderzoek naar voren om de gemeenteraad eerder en intensiever te betrekken bij beleidsvorming. Met de voorliggende startnotitie waarin het college keuzes aan de raad voorlegt, proberen we -zo goed als mogelijk- opvolging te geven aan deze aanbeveling

Rijksbeleid en Wet maatschappelijke ondersteuning

Momenteel hebben we te maken met verschillende maatschappelijke ontwikkelingen:

- Vergrijzing
- Overbruggingszorg in de geestelijke gezondheidszorg komt op bord van gemeente
- Individualisering
- Steeds meer zorg thuis
- Afname van mantelzorgers per mantelzorgbehoevende

De rijksoverheid verwacht dat als gevolg van deze maatschappelijke ontwikkelingen hun zorgkosten in 2040 stijgen tot 174 miljard¹. In de periode 2015-2040 groeien de zorguitgaven met gemiddeld 2,9 procent per jaar. Nu al bestaat de rijksbegroting voor 26,8% uit zorguitgaven. Hiernaast werkt momenteel 1 op de 6 mensen in de zorg. Met de huidige manier van organiseren van de zorg wordt dit één op de vier in 2040. Tegelijkertijd daalt het aantal mantelzorgers. Hiermee staat de houdbaarheid van de zorg in toenemende mate onder druk. Dit heeft tenminste twee gevolgen. Ten eerste zorgt de vergrijzing ervoor dat steeds hogere zorguitgaven moeten worden opgebracht door een steeds kleinere beroepsbevolking. Ten tweede kan de toename aan zorgkosten de ruimte voor investeringen in andere sectoren onder druk zetten zoals onderwijs, sociale zekerheid en veiligheid².

Om dit scenario te voorkomen zet de overheid in op de transformatie naar passende zorg zo dichtbij als mogelijk. Dit zien we zowel bij de ouderenzorg, de geestelijke gezondheidszorg maar ook bij de tweedelijnszorg. Een voorbeeld van deze transformatie in onze regio was het programma Zorg Dichtbij van ziekenhuis Tergooi. De bouw van het nieuwe ziekenhuis ging gepaard met een beddenreductie van 20%, die mede mogelijk werd gemaakt door de ontwikkeling van nieuwe werkwijzen en samenwerking met de eerstelijnszorg. In de praktijk betekend dit dat steeds meer ondersteuningsvragen terecht gaan komen in het domein van de Wmo. De verwachting is dat het aantal gebruikers van maatwerkproducten vanuit de Wmo de komende jaren gaat toenemen³.

Abonnementstarief

Momenteel geldt er een abonnementstarief bij de Wmo. Dit betekent dat iedere inwoner die ondersteuning ontvangt vanuit de Wmo een bedrag van maximaal €19 betaald per maand, ongeacht de hoeveelheid ondersteuning. Vanaf 2026 maakt het abonnementstarief plaats voor een

¹ Bron: (Inspectie der Rijksfinanciën, 2020)

² Bron: (Ministerie van Financiën, 2022)

³ Bron: (VNG, 2021)

inkomensafhankelijke eigen bijdrage. Hoe deze eigen bijdrage er precies uit komt te zien wordt de komende periode door het Rijk verder uitgewerkt. De verwachting is dat de vraag naar huishoudelijke verzorging door de inkomensafhankelijke bijdrage minder hard zal toenemen. Gezien de maatschappelijke ontwikkelingen (o.a. vergrijzing) zal dit dempende effect echter bescheiden zijn. Daar komt bij dat het Rijk de baten van de inkomensafhankelijke bijdrage naar verwachting (deels) zal laten landen in de eigen begroting.

Hilversumse aanpak

We zien dat het aantal Hilversummers dat een beroep doet op maatwerk ondersteuning vanuit de Wmo is in de jaren 2017 tot en met 2022 is toegenomen, zie tabel op pagina 5. Maar de cijfers worden per 2020 stabiel, zowel bij huishoudelijke hulp als bij begeleiding. Bij huishoudelijke hulp is een duidelijke stijging te zien na de invoering van het abonnementstarief in 2019 en een voorzichtige stabilisatie daarna. De afvlakking van de groei van begeleiding vanaf 2020 heeft te maken met het ingezette beleid. Met de beleidsagenda Wmo-Welzijn naar de wijk 2019-2021 hebben we in Hilversum een koers ingezet om meer (financiële) grip te krijgen op de oplopende zorgvraag naar begeleiding. Zo hebben we ingezet op begeleiding in de wijk en een sterke sociale basis in iedere wijk. Hiernaast zetten we in op het anders organiseren van zwaardere ondersteuning om zo meer grip te krijgen op de open einde regelingen. Op deze manier realiseren we meer beheersbaarheid in het sociaal domein. We zien dat we met deze beweging -waarbij we de sociale basis versterken- we de vraag naar zwaardere ondersteuning afremmen. De koers vanuit de beleidsagenda Wmo-Welzijn naar de wijk 2019-2021 is dan ook de gewenste koers die we met het nieuwe beleidskader willen versterken. Waarbij we zowel kijken naar het versterken van de sociale basis als het slimmer organiseren van zwaardere ondersteuning. We zetten in op de verandering van Zorg en Ziekte naar Gedrag en Gezondheid. Maar waarbij inwoners altijd een beroep kunnen blijven doen op zwaardere ondersteuning.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Huishoudelijke verzorging	1.509	1.527	1.737	2.062	2.115	2.133
Begeleiding en verzorging	661	734	788	981	997	969
Dagbesteding en vervoer	251	246	238	249	235	230

Van Zorg en Ziekte naar Gedrag en Gezondheid

Zoals in de visie vastgesteld zetten we in op de omslag van Zorg en Ziekte (ZZ) naar Gedrag en Gezondheid (GG). Van ZZ naar GG is een op de uitgangspunten van positieve gezondheid gebaseerde benadering. Dat betekent dat we mensen niet langer gelijkstellen met hun ziekte, aandoening of hulpvraag, zoals nu nog vaak het geval is in de zorg. Het accent binnen positieve gezondheid ligt op de mensen zelf, hun veerkracht en op wat hun leven betekenisvol maakt. Dat vraagt om een bredere benadering, waarin behalve gezondheid ook welzijn, zingeving en veiligheid een plaats hebben. Door daarin te investeren dragen we bij aan hun (mentale) gezondheid en het voorkomen van ziekte en zorg. Dat vraagt om samenwerking met o.a. maatschappelijke partners, zorgaanbieders, huisartsen, verenigingen, informele netwerken, ondernemers en inwoners. Met deze werkwijze pakken we als gemeente ook een actieve rol op het thema (publieke) gezondheid.



Context Integraal Zorg Akkoord, Gezond en Actief Leven Akkoord, Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen.

De ZZ/GG visie laat zien dat niet langer alleen de ziekte en aandoening leidend zijn in het handelen van professionals maar juist het brede perspectief van het functioneren, vanuit het oordeel van de inwoner zelf. In het IZA en het GALA staan de kaders waarbinnen de ontwikkeling van ZZ naar GG kan plaatsvinden.

Integraal Zorg Akkoord (IZA)

IZA richt zich op het goed, toegankelijk en betaalbaar houden van de zorg voor hen die dat nodig hebben. Door vergrijzing, minder personeel en toenemende complexiteit van zorgvragen komt de zorg de komende decennia onder grote druk te staan. Het doel van IZA is dan ook om te zorgen voor een houdbaar zorglandschap, waarin de nadruk verschuift van “ZZ” naar “GG” - van zorg en ziekte naar gezondheid en gedrag.

Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

GALA richt zich vooral op de lokale en regionale aanpak op het gebied van preventie, gezondheid en een sociale basis. Hierbij streven VWS, gemeenten, GGD en zorgverzekeraars naar een “gezonde generatie in 2040”. Een samenleving waar gezondheid centraal staat en een gezonde leefstijl actief wordt geleefd en gepromoot.

Wonen, ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO)

Vanuit het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO) wordt hiernaast ingezet op het bevorderen dat ouderen in de toekomst langer zelfstandig kunnen blijven wonen op een plek waar ze zich thuis voelen. De norm wordt: zelf als het kan, thuis als het kan en digitaal als het kan.

Context Omgevingsvisie

Per 1 januari 2024 treedt de Omgevingsvisie in werking. De Omgevingsvisie is de integrale langetermijnvisie voor de hele fysieke leefomgeving. De Omgevingsvisie biedt kansen om gezondheid en ruimte aan elkaar te verbinden. Zo moet in de Omgevingsvisie een belangrijke verbinding worden gelegd met; langer zelfstandig wonen, zelfredzaamheid en participatie, gezondheid en de inclusieve samenleving. Het gaat dan niet alleen over de “harde” fysieke kant van de leefomgeving maar vooral over de “zachte” kant; de samenleving zelf. Voelen inwoners zich veilig? Wordt de sociale cohesie bevorderd? Nodigt de openbare ruimte uit tot bewegen en

ontmoeten? Zijn er voldoende goede (basis)voorzieningen (winkels-vervoer)? Is de openbare ruimte en zijn openbare gebouwen zodanig ingericht dat inwoners met een beperking zoveel als mogelijk kunnen deelnemen aan activiteiten? Zijn zorg-en welzijnsvoorzieningen nabij?

Wettelijke verplichtingen en beleidsvrijheid

De Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) beoogt dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen. Centraal staan de behoeften en mogelijkheden van de inwoners. Daarna komt hulp van familie of anderen in de directe omgeving. Als de grenzen zijn bereikt van de eigen mogelijkheden en die van de sociale omgeving kan er ondersteuning via de gemeente komen in de vorm van algemene voorzieningen en als dat onvoldoende is kan er gekeken worden naar maatwerkvoorzieningen.

Deze startnotitie gaat in op de mogelijke uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning. Vanuit de Wmo 2015 is het verplicht om een plan op te stellen waarin wordt omschreven hoe we de sociale samenhang, de toegankelijkheid, veiligheid en leefbaarheid bevorderen. Hiernaast worden vrijwilligers en mantelzorgers zoveel mogelijk in staat gesteld om hun taken uit te voeren. De wet vraagt dat we inwoners vroegtijdig vinden en voorkomen dat zij aangewezen worden op zwaardere maatschappelijke ondersteuning⁴

Vanwege onze wettelijke verplichtingen gaan we bij de volgende keuzeopties uit van de volgende uitgangspunten:

- We zetten in op het ondersteunen van alle Hilversummers van 18 jaar en ouder;
- Waarbij we eerst kijken naar de mogelijkheden in de sociale basis, dan naar (indicatieloze) ondersteuning en daarna pas verwijzen naar zwaardere ondersteuning vanuit de Wmo.

Belangrijke definities:

De **sociale basis** bestaat alle vormen van hulp en ondersteuning (informeel en formeel) in een buurt of wijk waar inwoners behoefte aan hebben. De voorzieningen zijn in de directe omgeving van inwoners beschikbaar en zijn makkelijk toegankelijk. We leggen daarbij ook de verbinding met verenigingen die in de betreffende wijk actief zijn (uit de “Agenda Wmo Welzijn in de wijk” (raadbesluit van 16 oktober 2019)

Met **indicatieloze ondersteuning/voorzieningen** bedoelen we ondersteuning waarbij geen indicatie nodig is. Ze zijn laagdrempelig en toegankelijk voor alle inwoners. In dit beleidskader betreft het ondersteuning/begeleiding en de algemene voorziening dagbesteding. Een zorgprofessional is altijd noodzakelijk.

Met **zwaardere ondersteuning** hebben we het over producten vanuit de Wmo die alleen met een indicatie vanuit het sociaal plein te ontvangen zijn. Een zorgprofessional is altijd noodzakelijk.

We hebben een deel van de uitvoering van de Wmo regionaal belegd. Het betreft beleidsinzet voor het beleidsplan Bescherming en Opvang, inkoop en contractbeheer van de zwaardere ondersteuning. Ook is er een regionale programma Gezondheid en Ondersteuning, waar we

⁴ Bron: [Artikel 2.1.2 Wet maatschappelijke ondersteuning 2015](#)).

samenwerken aan o.a. effectieve uitvoering, samenwerking, werkend Wmo-stelsel en kwaliteit & sturing.

Visie, doelen en kernwaarden beleidsagenda Wmo-samenleving

In de Visie Sociaal Domein **Wij zijn Hilversum** staan de drie onderstaande opgaven benoemd met daaraan gekoppelde doelen. Deze opgaven en doelen gelden voor de gehele breedte van het sociaal domein. Deze startnotitie Wmo-Samenleving en het daaropvolgende beleidskader ziet toe op de uitwerking van een deel van deze opgaven en doelen, zie hieronder in dikgedrukt aangegeven. De overige opgaven en doelen krijgen een plek in beleidskaders over jeugd, onderwijs en werk en inkomen. De verschillende beleidskaders vormen samen de uitwerking van de visie sociaal domein. Om de doelen uit de visie te kunnen uitwerken, dienen we eerst keuzes te maken over de strategieën die we willen inzetten. In het onderstaande hoofdstuk 'keuzes en ambities' staan deze keuzes beschreven.

Doelen bestaanszekerheid

- **Hilversummers krijgen passende zorg en/of ondersteuning en weten die te vinden.**
- **Hilversummers zijn duurzaam aan het werk en/of hebben een zinvolle dag-invulling.**
- Hilversummers hebben voldoende middelen van bestaan en doen mee in de samenleving.

Doelen kansengelijkheid

- Hilversumse kinderen en jongeren groeien gezond en veilig op.
- Hilversummers ontwikkelen zich en krijgen onderwijs- en arbeidskansen die bij hen passen.
- **Hilversumse gezinnen krijgen ondersteuning waar dat nodig is.**

Doelen Sterke buurten

- **Hilversummers hebben een sociaal netwerk en vormen een gemeenschap**
- **Hilversummers hebben passende en toegankelijke voorzieningen in hun buurt**
- **Hilversummers krijgen ondersteuning om zo lang mogelijk zelfstandig te wonen.**

“Behalve doelen, bevat de Visie sociaal domein drie kernwaarden: vertrouwen, betrokkenheid en eenvoud. We gaan uit van vertrouwen in onze inwoners en professionals. We zijn als gemeente betrokken bij onze inwoners en zetten in op grotere betrokkenheid van inwoners bij elkaar. Ook werken we vanuit eenvoud: we zijn toegankelijk, transparant in onze communicatie en slagvaardig. In de startnotitie ligt de focus meer op de doelen uit de visie dan op de kernwaarden. De doelen gaan over wat we willen bereiken en de kernwaarden over hoe we dat doen. In het nieuwe beleidskader Wmo-Samenleving gaan we uitgebreider in op de kernwaarden.”

Keuzes en ambities

Om de doelen uit de visie te kunnen uitwerken, zijn keuzes noodzakelijk t.a.v. de strategieën die we willen inzetten om onze doelen te bereiken. In dit hoofdstuk staan daarvoor vier keuzeopties beschreven. Deze keuzeopties impliceren overigens niet dat onze staande aanpak voor Wmo en welzijn volledig wordt herzien. Deze aanpak ligt voor het overgrote deel vast in wetgeving, beleidsregels, subsidieregelingen en inkoopafspraken. Daar bovenop is ruimte voor nieuwe accenten en sturingsrichtingen. De onderstaande opties hebben betrekking op dat laatste.

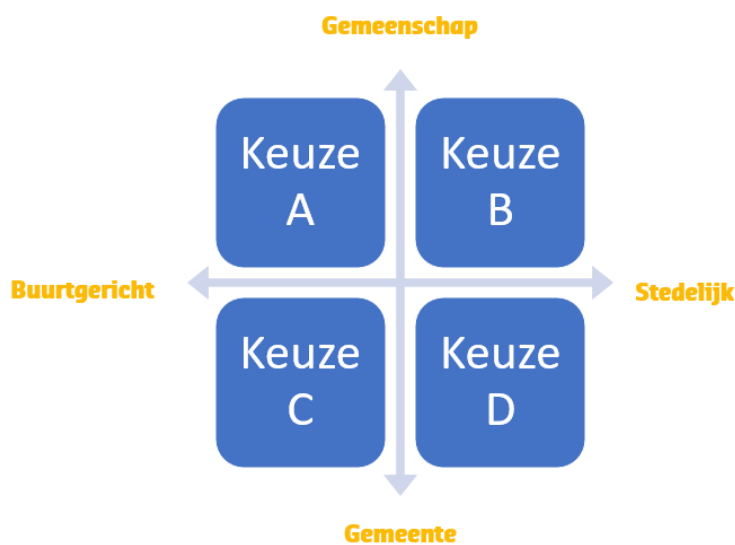
De volgende opties zijn gebaseerd op twee keuzes t.a.v.:

- Toegang tot professionele ondersteuning: willen we deze toegang zoveel mogelijk stedelijk op het Sociaal Plein organiseren of juist in de buurt? De horizontale as is gebaseerd op het tweesporenbeleid wat eerder is ingezet.

- De rol van de samenleving als het gaat om welzijn: Willen we de kracht de samenleving versterken of beperken we ons vooral tot het versterken van de sociale basis met welzijnsprofessionals? Met andere woorden: zetten we aanvullend op het welzijnswerk door professionals in op gemeenschapsvorming van onderop? Deze verticale as is gebaseerd op de vier vormen van overheidssturing van de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur⁵

In de onderstaande figuur staat weergegeven welke inrichtingskeuzes er voorliggen. Deze inrichtingskeuze vormt het startpunt voor het organiseren van het ondersteuningsaanbod in Hilversum. Hoe de keuze wordt uitgewerkt -en met welke nuances- komt in het beleidskader Wmo-Samenleving. Aan de hand van de doelstellingen uit de visie – voor zover van toepassing op Wmo – Samenleving – lichten we de volgende keuzeopties toe.

N.B. In de hieronder beschreven keuzeopties respecteren we doorlopend beleid en vigerende regelgeving, zoals het Beleidsplan Bescherming en Opvang. Dat geldt ook voor bestaande afspraken met partners over samenwerking, inkoop en subsidies. Indien wenselijk kunnen dit beleid, deze regelgeving en afspraken, wanneer deze aan herziening toe zijn, in lijn gebracht worden met de door de gemeenteraad bepaalde keuzeoptie en het daaruit voortvloeiende beleidskader Wmo-Samenleving.



Ter toelichting: De verschillen binnen de keuzes zijn aangegeven met onderstreepte woorden.

Keuze A Buurtgericht en (meer) gemeenschap

- In dit scenario bouwen we voort op het bestaande beleid. De Hilversummer in eigen wijk de **toegang vinden voor passende ondersteuning**. We zijn ons ervan bewust dat iedere wijk zijn eigen aanpak vraagt. We zorgen ervoor dat Hilversummers overal dezelfde ondersteuning kunnen vinden. Deze **teams in de wijk** zijn de plek waar volwassen terecht kunnen met al hun ondersteuningsvragen. Zij bieden de eerste laagdrempelige en indicatieloze **ondersteuning aan volwassenen (en gezinnen) waar dat nodig is**. De teams in de wijk bestaan uit **professionele organisaties die nauw samenwerken** met de gemeentelijke

⁵ Bron: (Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, 2021)

organisatie. De gemeente heeft hier een sterke regierol op deze samenwerking. Aanvullende zwaardere ondersteuning blijft toegankelijk via consultants van het Sociaal Plein.

- Als gemeente zetten we in op het versterken van de sociale basis in de buurt. Waarbij we inwoners stimuleren in **het hebben van een sociaal netwerk en het vormen van een gemeenschap**. We zetten in op het versterken van de vrijwillige inzet zodat inwoners meer met en voor elkaar doen. Waarbij professionals inwoners ruimte bieden om zelf de initiatieven te ontplooiën. Deze investering gaat niet ten koste van professionele ondersteuning door of in opdracht van de gemeente, maar om een aanvulling daarop. **Passende en toegankelijke voorzieningen** zoals winkels, horeca, gezondheidscentra, scholen, ontmoetingsplekken bevinden zich in de directe omgeving van inwoners en zijn goed bereikbaar. Buurthuizen worden gefaciliteerd aangezien zij een voorwaarde zijn om initiatieven van inwoners te ondersteunen.
- Bij **lang en zelfstandig thuis wonen** en een prettig leven in de buurt hoort ook extra aandacht van burens, bekenden, vrijwilligers en (voldoende en fitte) mantelzorgers. Deze ondersteuning faciliteren we zoveel als mogelijk **buurtgericht**.

Keuze B Stedelijk en (meer) gemeenschap

- In dit scenario kan de Hilversummer bij het Sociaal Plein de **toegang vinden voor passende ondersteuning**. Het **Sociaal Plein** is de plek waar volwassenen terecht kunnen met al hun ondersteuningsvragen. Vanuit het Sociaal Plein wordt de eerste laagdrempelige en indicatieloze **ondersteuning aan volwassenen (en gezinnen) waar dat nodig is** geboden. Op het sociaal plein wordt deze ondersteuning geboden door **professionele organisaties die nauw samenwerken** met de gemeentelijke organisatie. De gemeente heeft hier een sterke regierol op deze samenwerking. Aanvullende zwaardere ondersteuning blijft toegankelijk via consultants van het Sociaal Plein.
- Als gemeente zetten we in op het versterken van de sociale basis. Waarbij we inwoners stimuleren in **het hebben van een sociaal netwerk en het vormen van een gemeenschap**. We zetten in op het versterken van de vrijwillige inzet zodat inwoners meer met en voor elkaar doen. Waarbij professionals inwoners ruimte bieden om zelf de initiatieven te ontplooiën. Deze investering gaat niet ten koste van professionele ondersteuning door of in opdracht van de gemeente, maar om een aanvulling daarop. **Passende en toegankelijke voorzieningen** zoals winkels, horeca, gezondheidscentra, scholen, ontmoetingsplekken bevinden zich in de directe omgeving van inwoners en zijn goed bereikbaar. Buurthuizen worden gefaciliteerd aangezien zij een voorwaarde zijn om initiatieven van inwoners te ondersteunen.
- Bij **lang en zelfstandig thuis wonen** en een prettig leven in de buurt hoort ook extra aandacht van burens, bekenden, vrijwilligers en (voldoende en fitte) mantelzorgers. Deze ondersteuning faciliteren we zoveel als mogelijk **centraal**.

Keuze C Buurtgericht en gemeente

- In dit scenario kan de Hilversummer in zijn eigen wijk de **toegang vinden voor passende ondersteuning**. We zijn ons ervan bewust dat iedere wijk zijn eigen aanpak vraagt. We zorgen ervoor dat Hilversummers overal dezelfde ondersteuning kunnen vinden. Deze **teams in de wijk** zijn de plek waar volwassenen terecht kunnen met al hun ondersteuningsvragen. Zij bieden de eerste laagdrempelige en indicatieloze **ondersteuning aan volwassenen (en gezinnen) waar dat nodig is**. De teams in de wijk bestaan uit **professionals die –direct dan wel indirect- in dienst** zijn van de gemeente Hilversum. Aanvullende zwaardere ondersteuning blijft toegankelijk via consultants van het Sociaal Plein.
- Als gemeente zetten we in op het versterken van de sociale basis. Om dit te realiseren organiseert de **gemeente meerdere basisvoorzieningen**. Typerend hierbij is dat we als

overheid al duidelijk kunnen aangeven welke inzet, met welke budgetten we verwachten. Denk hierbij aan voldoende opbouwwerkers, ondersteuning aan vrijwilligers en mantelzorgers en buurthuizen zodat activiteiten kunnen worden ondernomen. Door deze inzet kunnen inwoners hun **sociaal netwerk versterken en gemeenschap vormen. Passende en toegankelijke voorzieningen** zoals winkels, horeca, gezondheidscentra, scholen, ontmoetingsplekken bevinden zich in de directe omgeving van inwoners en zijn goed bereikbaar. Buurthuizen bieden we aan, aangezien zij een voorwaarde zijn om welzijnswerk te organiseren.

- Bij **lang en zelfstandig thuis wonen** en een prettig leven in de buurt hoort ook extra aandacht van burens, bekenden, vrijwilligers en (voldoende en fitte) mantelzorgers. Deze ondersteuning faciliteren we zoveel als mogelijk **buurtgericht**.

Keuze D Stedelijk en gemeente

- In dit scenario kan de Hilversummer bij het Sociaal Plein de **toegang vinden voor passende ondersteuning**. Het **Sociaal Plein** is de plek waar volwassenen terecht kunnen met al hun ondersteuningsvragen. Vanuit het Sociaal Plein wordt de eerste laagdrempelige en indicatieloze **ondersteuning aan volwassenen (en gezinnen) waar dat nodig is** geboden. Op het sociaal plein wordt deze ondersteuning geboden door **professionals die – direct dan wel indirect- in dienst** zijn van gemeente Hilversum. Aanvullende zwaardere ondersteuning blijft toegankelijk via consultants van het Sociaal Plein.
- Als gemeente zetten we in op het versterken van de sociale basis. Om dit te realiseren **organiseert de gemeente meerdere basisvoorzieningen**. Typend hierbij is dat we als overheid al duidelijk kunnen aangeven welke inzet, met welke budgetten we verwachten. Denk hierbij aan voldoende opbouwwerkers, ondersteuning aan vrijwilligers en mantelzorgers en buurthuizen zodat activiteiten kunnen worden ondernomen. Door deze inzet kunnen inwoners hun **sociaal netwerk versterken en gemeenschap vormen. Passende en toegankelijke voorzieningen** zoals winkels, horeca, gezondheidscentra, scholen, ontmoetingsplekken bevinden zich in de directe omgeving van inwoners en zijn goed bereikbaar. Buurthuizen bieden we aan, aangezien zij een voorwaarde zijn om welzijnswerk te organiseren.
- Bij **lang en zelfstandig thuis wonen** en een prettig leven in de buurt hoort ook extra aandacht van burens, bekenden, vrijwilligers en (voldoende en fitte) mantelzorgers. Deze ondersteuning faciliteren we zoveel als mogelijk **stedelijk**.

Keuze	Voordelen en risico's	Kosten	Dekking
Keuze A buurtgericht en gemeenschap	Voordelen: Laagdrempelige toegang in de wijk waardoor inwoners sneller in beeld komen, er meer preventief gewerkt wordt en minder zwaardere ondersteuning nodig is. Deze beweging is noodzakelijk voor de beweging van ziekte en zorg naar gedrag en gezondheid. De ondersteuning wordt geboden door professionele organisaties die hierin gespecialiseerd zijn. Gaat uit van de kracht van de samenleving. Gemeente kan initiatieven financieel ondersteunen. Ook is het mogelijk dat we als gemeente actief initiatieven stimuleren met oog op onze beleidsdoelen. Door het ondersteunen van deze verschillende initiatieven heeft de inwoner keuzevrijheid. Er zijn immers meerdere initiatieven om bij aan te sluiten. Risico's: Mogelijk leidt de toegang in de wijk tot een aanzuigende werking. Beheersmaatregel: door inwoners sneller in beeld te hebben kan er preventief gewerkt worden. Dit voorkomt duurdere zorg op lange termijn. Door professionals te verdelen over de verschillende wijken is de expertise meer verspreid georganiseerd dan in een scenario met een centrale toegang. Beheersmaatregel: de naam, inhoud, samenstelling en werkwijze van alle teams worden vastgesteld door de gemeente en zullen op hoofdlijnen gelijk zijn. Hiermee borgen we dat de expertise en kwaliteit gelijk is in iedere wijk. Door de dienstverlening te verspreiden over de wijken kunnen wachtlijsten in wijken ontstaan. Beheersmaatregel: in de uitvraag voor de dienstverlening nemen we als aandachtspunt mee dat de inwoners binnen 5 werkdagen het eerste contact heeft ongeacht in welke	Vanuit het coalitie akkoord is budget voor: - het versterken van vrijwilligerswerk - digitaal meedoen - mantelzorg - eenzaamheid - buurthuis in de Riebeek - Ouder worden in Hilversum. Deze verwachte extra kosten bedragen €550.000. Deze kosten bestaan uit: - Borging initiatieven Corona herstelagenda zoals: uitbreiden mogelijkheden inloop en ontmoeting inwoners psychische, versneld door ontwikkelen begeleiding in de wijk, beter zicht op de zorgvraag om aanbod daar op af te stemmen, door ontwikkelen suïcide preventie en verbeteren van de toegang voor mantelzorgers. - Verstevenigen dienstverlening in de wijk - Ruimte voor vernieuwende initiatieven om bewoners in staat te stellen om op vrijwillige basis medebewoners hulp en ondersteuning te bieden. - Ruimte voor ondersteuning aan deze	Reguliere begroting + € 550.000,- per jaar extra in de begroting voor 2024. De verwachting is dat deze kosten zich op termijn terugverdienen.

	wijk hij/zij woont. Dit is een belangrijkpunt in de aansturing door de ambtelijke organisatie. Doordat de gemeente pas later bij initiatieven aansluit bestaat de overheidsrol uit: initiatieven identificeren, te ondersteunen, belemmeringen weg te nemen en, als de situatie erom vraagt, bij te sturen. Met deze manier van sturen wordt gestuurd op in hoeverre activiteiten bijdragen aan een maatschappelijk doel in plaats van hetgeen dat wordt opgeleverd als gevolg van het uitvoeren van de activiteit. Beheersmaatregel: borging accounthouderschap en benchmarks tussen de verschillende initiatieven om zoveel mogelijk maatschappelijke impact te realiseren met de bestaande middelen.	initiatieven door opbouwwerk en sociaal verbinder. - Structureel uitvoering kunnen geven aan actieplan mantelzorg met activiteiten in de wijk.	
Keuze B stedelijk en gemeenschap	Voordelen: Alle expertise is op één centrale plek -het Sociaal Plein- georganiseerd. Hierdoor wordt minder tijd verloren aan overleggen met specialisme buiten het Sociaal Plein. Mogelijk zorgt dit op lange termijn voor een kostenbesparing. Ondersteuning door professionele organisaties die hierin gespecialiseerd zijn. Gaat uit van de kracht van de samenleving. Gemeente kan initiatieven financieel ondersteunen. Door het ondersteunen van deze verschillende initiatieven heeft de inwoner keuzevrijheid. Er zijn immers meerdere initiatieven om bij aan te sluiten. Risico's: De toegang wordt georganiseerd op het Sociaal Plein. De drempel is hoger en de afstand tot inwoners groter. Hierdoor zijn zij mogelijk later in beeld en dit kan leiden tot verergering van lichte problematiek. Beheersmaatregel: dit risico is alleen te beheersen door de dienstverlening ook in de wijk te organiseren. Hiernaast moet netwerksamenwerking in de wijk onderdeel worden van het takenpakket van de consultants.	Vanuit het coalitie akkoord is budget voor: - het versterken van vrijwilligerswerk - digitaal meedoen - mantelzorg - eenzaamheid - buurthuis in de Riebeek - Ouder worden in Hilversum. De verwachte extra kosten bedragen € 550.000,-. Deze kosten bestaan uit: - Borging initiatieven Corona herstelagenda zoals: uitbreiden mogelijkheden inloop en ontmoeting inwoners psychische, versneld door ontwikkelen begeleiding in de wijk, beter zicht op de zorgvraag om aanbod daar op af te stemmen,	Reguliere begroting + € 550.000,- per jaar extra in de begroting voor 2024. De verwachting is dat deze kosten zich op termijn terugverdienen

	Wachttijden en wachtlijsten bij het sociaal plein. Beheersmaatregel: inwoners informeren over looptijd procedures. Aanbieders moeten bereid zijn om professionals op het sociaal plein te laten meedraaien, terwijl zij momenteel wijkgericht opereren. Dit kan leiden tot verlies van draagvlak van aanbieders en professionals. Als we uitgaan van de huidige inzet van Algemeen Maatschappelijk Werk en Begeleiding in de Wijk gaat het om ruim 20 fte die op het sociaal plein worden toegevoegd. Beheersmaatregel: betrekken van adviesraden, ervaringsdeskundigen en aanbieders. Doordat de gemeente pas later bij initiatieven aansluit bestaat de overheidsrol uit: initiatieven identificeren, te ondersteunen, belemmeringen weg te nemen en, als de situatie erom vraagt, bij te sturen. Met deze manier van sturen wordt gestuurd op in hoeverre activiteiten bijdragen aan een maatschappelijk doel in plaats van hetgeen dat wordt opgeleverd als gevolg van het uitvoeren van de activiteit. Beheersmaatregel: borging accounthouderschap en benchmarks tussen de verschillende initiatieven om zoveel mogelijk maatschappelijke impact te realiseren met de bestaande middelen.	door ontwikkelen suïcide preventie en verbeteren van de toegang voor mantelzorgers. - Financiële ruimte voor één stevige centrale basisvoorzieningen - Ruimte voor vernieuwende initiatieven om bewoners in staat te stellen om op vrijwillige basis medebewoners hulp en ondersteuning te bieden. - Ruimte voor ondersteuning aan deze initiatieven door opbouwwerk en sociaal verbinder. - Structureel uitvoering kunnen geven aan actieplan mantelzorg	
Keuze C buurtgericht en gemeente	Voordelen: Laagdrempelige toegang in de wijk waardoor inwoners sneller in beeld komen, er meer preventief gewerkt wordt en minder zwaardere ondersteuning nodig is. Past binnen de beweging van ziekte en zorg naar gedrag en gezondheid. Welzijn wordt overzichtelijk georganiseerd bij één partij. Hierdoor voorkom je een wildgroei aan initiatieven en kan er meer gestuurd worden op de te bepalen resultaten. Risico's:	Vanuit het coalitie akkoord is budget voor: - het versterken van vrijwilligerswerk - digitaal meedoen - mantelzorg - eenzaamheid - buurthuis in de Riebeek - Ouder worden in Hilversum.	Reguliere begroting + € 500.000,- per jaar extra in de begroting voor 2024. De verwachting is dat deze optie op termijn duurder wordt in verband met het in dienst nemen van medewerkers.

	De professionals komen bij dit scenario in dienst van de gemeente. Dit betekent dat je als werkgever een directe concurrent voor werknemers van je zorg en welzijnspartners. Het gaat dan –op basis van de huidige inzet van Algemeen Maatschappelijk Werk en Begeleiding in de Wijk- om ruim 20 fte dat in dienst genomen gaat worden. Beheersmaatregel: uitvoeren van een arbeidsmarktverkenning waarbij het advies meegenomen wordt in verdere besluitvorming. Mogelijk leidt de toegang in de wijk tot een aanzuigende werking. Beheersmaatregel: door inwoners sneller in beeld te hebben kan er preventief gewerkt worden. Dit voorkomt duurdere zorg op lange termijn. Door professionals te verdelen over de verschillende wijken is de expertise meer verspreid georganiseerd dan in een scenario met een centrale toegang. Beheersmaatregel: de naam, inhoud, samenstelling en werkwijze van alle teams worden vastgesteld door de gemeente en zullen op hoofdlijnen gelijk zijn. Hiermee borgen we dat de expertise en kwaliteit gelijk is in iedere wijk. Door de dienstverlening te verspreiden over de wijken kunnen wachtlijsten in wijken ontstaan. Beheersmaatregel: we sturen erop dat alle inwoners binnen 5 werkdagen het eerste contact heeft ongeacht in welke wijk hij/zij woont. Dit is een belangrijkpunt in de aansturing door de ambtelijke organisatie. Door welzijn vanuit overheid te organiseren is het risico dat dit onvoldoende aansluit bij de behoefte en vraag van inwoners. Hiernaast worden de krachten uit de samenleving niet benut. Beheersmaatregel: betrekken van adviesraden, ervaringsdeskundigen en aanbieders bij uitvraag voor dienstverlening om risico te minimaliseren.	De verwachte extra kosten bedragen € 500.000,-. Deze kosten bestaan uit: - Borging initiatieven Corona herstelagenda zoals: uitbreiden mogelijkheden inloop en ontmoeting inwoners psychische, versneld door ontwikkelen begeleiding in de wijk, beter zicht op de zorgvraag om aanbod daar op af te stemmen, door ontwikkelen suïcide preventie en verbeteren van de toegang voor mantelzorgers. - Transformatiekosten en frictiekosten voor professionals die in dienst komen. - Verstevenigen dienstverlening in de wijk - Mogelijke hogere kosten inkoop welzijn - Structureel uitvoering kunnen geven aan actieplan mantelzorg	
--	---	--	--

Keuze D stedelijk en gemeente	Voordelen Alle expertise is op één centrale plek -het Sociaal Plein- georganiseerd. Hierdoor wordt minder tijd verloren aan overleggen met specialisme buiten het Sociaal Plein. Mogelijk zorgt dit op lange termijn voor een kostenbesparing. Welzijn wordt overzichtelijk georganiseerd bij één partij. Hierdoor voorkom je een wildgroei aan initiatieven en kan er meer gestuurd worden op de te bepalen resultaten. Alle expertise is op één centrale plek -het Sociaal Plein- georganiseerd. Hierdoor wordt minder tijd verloren aan overleggen met specialisme buiten het Sociaal Plein. Risico's De toegang wordt georganiseerd op het Sociaal Plein. De drempel is hoger en de afstand tot inwoners groter. Hierdoor zijn zij mogelijk later in beeld en dit kan leiden tot verergering van lichte problematiek. Beheersmaatregel: dit risico is alleen te beheersen door de dienstverlening ook in de wijk te organiseren. Hiernaast moet netwerksamenwerking in de wijk onderdeel worden van het takenpakket van de consultants. De professionals komen bij dit scenario in dienst van de gemeente. Dit betekent dat je als werkgever een directe concurrent voor werknemers van je zorg en welzijnspartners. Het gaat dan –op basis van de huidige inzet van Algemeen Maatschappelijk Werk en Begeleiding in de Wijk- om ruim 20 fte dat in dienst genomen gaat worden. Beheersmaatregel: uitvoeren van een arbeidsmarktverkenning waarbij het advies meegenomen wordt in verdere besluitvorming. Wachttijden en wachtlijsten bij het sociaal plein. Beheersmaatregel: inwoners informeren over looptijd procedures.	Vanuit het coalitie akkoord is budget voor: - het versterken van vrijwilligerswerk - digitaal meedoen - mantelzorg - eenzaamheid - buurthuis in de Riebeek - Ouder worden in Hilversum. De verwachte extra kosten bedragen € 500.000,-. Deze kosten bestaan uit: - Borging initiatieven Corona herstelagenda zoals: uitbreiden mogelijkheden inloop en ontmoeting inwoners psychische, versneld door ontwikkelen begeleiding in de wijk, beter zicht op de zorgvraag om aanbod daar op af te stemmen, door ontwikkelen suïcide preventie en verbeteren van de toegang voor mantelzorgers. - Transformatiekosten en frictiekosten voor professionals die in dienst komen - Financiële ruimte voor één stevige centrale basisvoorzieningen - Mogelijke hogere kosten inkoop welzijn	Reguliere begroting + € 500.000,- per jaar extra in de begroting voor 2024. De verwachting is dat deze optie op termijn duurder wordt in verband met het in dienst nemen van medewerkers.
--------------------------------------	---	---	--

	Door welzijn vanuit overheid te organiseren is het risico dat dit onvoldoende aansluit bij de behoefte en vraag van inwoners. Hiernaast worden de krachten uit de samenleving niet benut. Beheersmaatregel: betrekken van adviesraden, ervaringsdeskundigen en aanbieders bij uitvraag voor dienstverlening om risico te minimaliseren.	- Structureel uitvoering kunnen geven aan actieplan mantelzorg	
--	---	--	--

Voorstel college

Het college stelt voor om in te zetten op **Keuze A**. Met deze keuzemogelijkheid bouwen we voort op het fundament vanuit de beleidsagenda Wmo-Welzijn in de wijk in samenwerking met de gemeenschap. Zo zetten we optimaal in op de gemeenschap. Bewoners die zich inzetten voor elkaar en voor de buurt, de welzijnsorganisaties en maatschappelijke initiatieven dragen hieraan bij. We stimuleren en faciliteren bewoners om een rol te spelen bij het versterken van hun buurt, naar elkaar om te zien en elkaar waar nodig te ondersteunen met praktische hulp of een luisterend oor. Dit sluit aan bij de kernwaarde **betrokkenheid** en sluit daarnaast ook aan bij de gewenste beweging van ziekte en zorg naar gedrag en gezondheid. We gaan uit van de krachten van inwoners en kijken naar mogelijkheden van technologie om professionals in de zorg te ondersteunen. We bouwen begeleiding in de wijk verder uit en versterken hiermee de ondersteuning in de wijk dichtbij de Hilversummer. Dit sluit bij onze kernwaarde **eenvoud** voor de inwoner. Dezelfde beweging zetten we in op anderen vormen van zwaardere ondersteuning. Op deze manier realiseren we meer beheersbaarheid in het sociaal domein. De voorzieningen zijn toegankelijk en bereikbaar voor iedereen. We zijn ons ervan bewust dat iedere wijk zijn eigen aanpak vraagt. We zorgen ervoor dat Hilversummers overal dezelfde ondersteuning kunnen vinden. Wij **vertrouwen** erop dat er goede initiatieven ontstaan.

Monitoren en sturen op effecten

Monitoring in het bredere sociaal domein en ook op het gebied van de Wmo is complex, doordat er vele partijen zijn die op verschillende manieren met elkaar verbonden zijn. Er zijn veel verschillende andere factoren van invloed, en daarmee zijn causale verbanden moeilijk te leggen. Indicatoren geven een beeld van hoe gemeente Hilversum ervoor staat, maar het is altijd nodig om - in samenwerking met anderen - de cijfers te duiden.

Binnen het Sociaal Domein maken we een Doelen-Inspanningen-Netwerk (DIN), waarin de relatie tussen doelen en activiteiten worden gevisualiseerd. Dit proces wordt doorlopen om de samenhang en afhankelijkheden tussen de doelen uit de visie, de doelen binnen de beleidskaders en de activiteiten binnen de beleidskaders inzichtelijk te maken en aan elkaar te verbinden. De DIN ondersteunt het proces van monitoren en sturen, omdat het dwingt om duidelijke doelstellingen te definiëren, de voortgang van activiteiten te volgen, knelpunten en risico's te identificeren, beleidsinterventies te plannen en implementeren en communicatie en samenwerking te bevorderen tussen betrokken partijen. De doelstellingen vertalen we naar begrotingsindicatoren. Op deze manier kunnen we de raad structureel informeren over de voortgang om zo hun kaderstellende en controlerende taak te versterken. De DIN wordt opgenomen in het nieuwe beleidskader Wmo-Samenleving

Financiën

Inzake de zorglasten Wmo zijn in de begroting 2023 €19.759.000 opgenomen. Daarnaast zijn de volgende budgetten beschikbaar in relatie tot de Wmo en Welzijn (geen zorglasten):

Lasten beleid (geen zorglasten)	Begroting 2023 (exclusief voorjaarsnota)
6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	8.179.000
6.2 - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.181.000
6.81a - Beschermde wonen (WMO)	12.332.000
6.81b - Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	5.155.000
Totaal	26.847.000

Met deze budgetten wordt o.a. ingezet op activiteiten die bijdragen aan de gewenste beweging van ziekte en zorg naar gedrag en gezondheid. Deze middelen zijn in de praktijk minder duidelijk te splitsen en hebben derhalve overlap met de startnotitie Jeugd. De budgetten onder taakveld “6.1 samenkracht en burgerparticipatie” hebben voor € 5,5 miljoen betrekking op Wmo en Welzijn. De andere middelen worden ingezet voor onder andere Jeugd, Inclusie en Inburgering. De middelen worden op dit moment structureel ingezet om het huidige niveau van de sociale basis te behouden.

In bovenstaande tabel zijn eveneens de budgetten opgenomen voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke- en vrouwenopvang opgenomen. Deze budgetten worden voor het realiseren van het regionale [beleidsplan Bescherming en Opvang 2022-2025](#).

Coalitieakkoord

Vanuit het coalitieakkoord is binnen ‘een zorgzaam Hilversum’ ongeveer € 550.000 beschikbaar voor het versterken van vrijwilligerswerk, digitaal meedoen, mantelzorg, eenzaamheid, buurthuis in de Riebeek en Ouder worden in Hilversum. Deze zijn reeds in de bovenstaande budgetten meegenomen.

Corona Herstelagenda

De incidentele middelen vanuit de Corona Herstelagenda komen te vervallen. Dit betekent dat de pilots die zijn gestart ten tijde van corona niet kunnen worden voortgezet. Denk hierbij aan: uitbreiden mogelijkheden inloop en ontmoeting inwoners psychische, versneld door ontwikkelen begeleiding in de wijk, beter zicht op de zorgvraag om aanbod daar op af te stemmen, door ontwikkelen suicide preventie en verbeteren van de toegang voor mantelzorgers. Om onze huidige inzet die gestart is met de Corona Herstelagenda te behouden is €350.000 nodig. Afhankelijk van de keuzeoptie is €200.000 of €150.000 aanvullend nodig.

Bij keuzeoptie A, onze voorkeursoptie investeren we gericht op de beweging naar het voorveld. Door in te zetten op een sterke sociale basis bestaande uit informele netwerken, maatschappelijke initiatieven en laagdrempelige professionele ondersteuning, kunnen problemen vroegtijdig worden opgelost en/of voorkomen worden. Dit scheelt zwaardere en duurdere zorg aan de achterkant. Dit substitutie-effect treedt met enige vertraging op, maar is inmiddels duidelijk zichtbaar bij de algemene voorziening Begeleiding in de wijk, waarbij sprake is van een dempend effect op maatwerkondersteuning.

Op basis van de startnotities wordt geen begrotingswijziging voorgesteld. Wel zijn in beide notities kostenonderbouwingen bij de verschillende keuzesopties uitgewerkt. Afhankelijk van de gekozen richting van de raad zullen de financiële consequenties verwerkt worden in de programmabegroting 2024, zoals in november aan de raad wordt aangeboden.

Omdat het een startnotitie betreft zijn de onderstaande bedragen met name indicatief. Bij de uitwerking in het uiteindelijke beleidskader kunnen deze nog in de verdeling afwijken.

Keuze A

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Uitbreiden mogelijkheden inloop en ontmoeting inwoners psychische kwetsbaarheid	€ 100.000,00	€ 100.000,00	€ 100.000,00	€ 100.000,00
Versneld doorontwikkelen begeleiding in de wijk	€ 95.000,00	€ 95.000,00	€ 95.000,00	€ 95.000,00
Beter zicht op de zorgvraag om aanbod daar beter op af te stemmen	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00
Doorontwikkelen van suicidepreventie en bereiden deze uit met suicidenazorg	€ 55.000,00	€ 55.000,00	€ 55.000,00	€ 55.000,00
Verbeter de toegang voor mantelzorgers	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00
Verstevigen dienstverlening in de wijk	€ 80.000,00	€ 80.000,00	€ 80.000,00	€ 80.000,00
Ruimte voor vernieuwende initiatieven om bewoners in staat te stellen om op vrijwillige basis medebewoners hulp en ondersteuning te bieden.	€ 60.000,00	€ 60.000,00	€ 60.000,00	€ 60.000,00
Ruimte voor ondersteuning aan deze initiatieven door opbouwwerk en sociaal verbinder.	€ 10.000,00	€ 10.000,00	€ 10.000,00	€ 10.000,00
Structureel uitvoering kunnen geven aan actieplan mantelzorg met activiteiten in de wijk.	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00
Totaal extra keuzeoptie A	€ 550.000,00	€ 550.000,00	€ 550.000,00	€ 550.000,00

Vanuit de Corona Herstelagenda is extra ingezet op: uitbreiden mogelijkheden inloop en ontmoeting inwoners psychische, versneld door ontwikkelen begeleiding in de wijk, beter zicht op de zorgvraag om aanbod daar op af te stemmen, door ontwikkelen suicide preventie en verbeteren van de toegang voor mantelzorgers. Deze middelen waren incidenteel en bij keuze A worden deze deels geborgd in de jaren 2024 en verder. Hiernaast wordt ingezet op de verschuiving naar de buurt waarbij we uitgaan van de kracht van de gemeenschap.

Keuze B

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Uitbreiden mogelijkheden inloop en ontmoeting inwoners psychische kwetsbaarheid	€ 100.000,00	€ 100.000,00	€ 100.000,00	€ 100.000,00
Versneld doorontwikkelen begeleiding in de wijk	€ 95.000,00	€ 95.000,00	€ 95.000,00	€ 95.000,00
Beter zicht op de zorgvraag om aanbod daar beter op af te stemmen	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00
Doorontwikkelen van suicidepreventie en bereiden deze uit met suicidenazorg	€ 55.000,00	€ 55.000,00	€ 55.000,00	€ 55.000,00
Verbeter de toegang voor mantelzorgers	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00
Financiële ruimte voor één stevige centrale basisvoorzieningen	€ 80.000,00	€ 80.000,00	€ 80.000,00	€ 80.000,00
Ruimte voor vernieuwende initiatieven om bewoners in staat te stellen om op vrijwillige basis medebewoners hulp en ondersteuning te bieden.	€ 60.000,00	€ 60.000,00	€ 60.000,00	€ 60.000,00
Ruimte voor ondersteuning aan deze initiatieven door opbouwwerk en sociaal verbinder.	€ 10.000,00	€ 10.000,00	€ 10.000,00	€ 10.000,00
Structureel uitvoering kunnen geven aan actieplan mantelzorg	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00
Totaal extra keuzeoptie B	€ 550.000,00	€ 550.000,00	€ 550.000,00	€ 550.000,00

Vanuit de Corona Herstelagenda is extra ingezet op: uitbreiden mogelijkheden inloop en ontmoeting inwoners psychische, versneld door ontwikkelen begeleiding in de wijk, beter zicht op de zorgvraag om aanbod daar op af te stemmen, door ontwikkelen suicide preventie en verbeteren van de toegang voor mantelzorgers. Deze middelen waren incidenteel en bij keuze B worden deze deels geborgd in de jaren 2024 en verder. Hiernaast wordt ingezet op een centrale toegang en zetten we in op de kracht van de gemeenschap.

Keuze C

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Uitbreiden mogelijkheden inloop en ontmoeting inwoners psychische kwetsbaarheid	€ 100.000,00	€ 100.000,00	€ 100.000,00	€ 100.000,00
Versneld doorontwikkelen begeleiding in de wijk	€ 95.000,00	€ 95.000,00	€ 95.000,00	€ 95.000,00
Beter zicht op de zorgvraag om aanbod daar beter op af te stemmen	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00
Doorontwikkelen van suicidepreventie en bereiden deze uit met suicidenazorg	€ 55.000,00	€ 55.000,00	€ 55.000,00	€ 55.000,00
Verbeter de toegang voor mantelzorgers	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00
Transformatiekosten en frictiekosten voor professionals die in dienst komen.	pm	pm	pm	pm
Verstevigen dienstverlening in de wijk	€ 80.000,00	€ 80.000,00	€ 80.000,00	€ 80.000,00
Mogelijke hogere kosten inkoop welzijn	€ 20.000,00	€ 20.000,00	€ 20.000,00	€ 20.000,00
Structureel uitvoering kunnen geven aan actieplan mantelzorg	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00
Totaal extra keuzeoptie C	€ 500.000,00	€ 500.000,00	€ 500.000,00	€ 500.000,00

Vanuit de Corona Herstelagenda is extra ingezet op: uitbreiden mogelijkheden inloop en ontmoeting inwoners psychische, versneld door ontwikkelen begeleiding in de wijk, beter zicht op de zorgvraag om aanbod daar op af te stemmen, door ontwikkelen suïcide preventie en verbeteren van de toegang voor mantelzorgers. Deze middelen waren incidenteel en bij keuze C worden deze deels geborgd in de jaren 2024 en verder. Hiernaast wordt ingezet op de verschuiving naar de buurt en beperken we ons tot het versterken van de sociale basis met welzijnsprofessionals.

Keuze D

Omschrijving				
Uitbreiden mogelijkheden inloop en ontmoeting inwoners psychische kwetsbaarheid	€ 100.000,00	€ 100.000,00	€ 100.000,00	€ 100.000,00
Versneld doorontwikkelen begeleiding in de wijk	€ 95.000,00	€ 95.000,00	€ 95.000,00	€ 95.000,00
Beter zicht op de zorgvraag om aanbod daar beter op af te stemmen	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00
Doorontwikkelen van suïcidepreventie en bereiden deze uit met suïcidenazorg	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00
Verbeter de toegang voor mantelzorgers	€ 55.000,00	€ 55.000,00	€ 55.000,00	€ 55.000,00
Transformatiekosten en frictiekosten voor professionals die in dienst komen.	pm	pm	pm	pm
Financiële ruimte voor één stevige centrale basisvoorzieningen	€ 80.000,00	€ 80.000,00	€ 80.000,00	€ 80.000,00
Mogelijke hogere kosten inkoop welzijn	€ 20.000,00	€ 20.000,00	€ 20.000,00	€ 20.000,00
Structureel uitvoering kunnen geven aan actieplan mantelzorg	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00
Totaal extra keuzeoptie D	€ 500.000,00	€ 500.000,00	€ 500.000,00	€ 500.000,00

Vanuit de Corona Herstelagenda is extra ingezet op: uitbreiden mogelijkheden inloop en ontmoeting inwoners psychische, versneld door ontwikkelen begeleiding in de wijk, beter zicht op de zorgvraag om aanbod daar op af te stemmen, door ontwikkelen suïcide preventie en verbeteren van de toegang voor mantelzorgers. Deze middelen waren incidenteel en bij keuze D worden deze geborgd in de jaren 2024 en verder. Hiernaast wordt ingezet op een centrale toegang en beperken we ons tot het versterken van de sociale basis met welzijnsprofessionals.

Beheersbaarheid en voorspelbaarheid

In het begin van de decentralisaties is de beheersbaarheid en voorspelbaarheid van de zorgkosten een grote opgave gebleken. De afgelopen jaren is de grip hierop verhoogd en zien we duidelijk verbeteringen. Wij blijven inzetten om de beheersbaarheid en voorspelbaarheid van de zorgkosten te vergoten. De voorgelegde keuzes dragen hieraan bij.

Relatie met de visie, ander beleid en het coalitieakkoord

Er zijn verschillende aangrenzende beleidsprocessen en visies die van invloed zijn op de nieuw te vormen beleidskader Wmo-Samenleving:

- Coalitieakkoord Hilversum 2022-2026 'Hilversum Koesteren'
- Visie Sociaal Domein 'Wij zijn Hilversum'
- Beleidsplan Bescherming en Opvang 2022-2025
- Startnotitie 'de Hilversumse beleidsagenda jeugd' 2024-2028
- Hilversum Integraal Veiligheidsplan 2018-2022
- Uitvoeringsnotitie Buurten 3.0
- Cultuurbeleid Momentum
- Nota Sport en bewegen 2016 t/m 2020
- Programma Groen Hilversum 2040